

Bu sabahki haberler

Japon donanması Filipin açıklarında dolaşiyor

Japonyanın cevabi notası bekleniyor

Avustralya kabinesi anî bir ictima yaptı

Vaşington 1 (A.A.) — Bugün harbiye nazırı Cordell Hull Japon muvazihası Kurusu ve Amiral Namura ile görüşecektir.

Kurusunun Japon hükümetinin cevabi notasını Amerikaya tevdi edeceği sanılmaktadır.

Londra 1 (A.A.) — Bugün Avustralya harp kabinesi anî bir ictimaa davet edilmiştir.

Malezyada bütün hazırlıklar tamamlanmıştır.

Taylandda bulunan Amerikalıların vatanlarına avdet etmeleri için hazırlıkları bildirilmiştir.

Londra 1 (A.A.) — Dün gece haber alındığına göre Filipin adaları etrafında kuvvetli bir Japon donanması görülmüştür.

Londraya göre şark cephesinde vaziyet

Almanlar Rostoftan sonra dağın bir ric'at yapıyorlar

Mareşal Timoçenko beyanatta bulundu

Londra 1 (A.A.) — Rostoftan ric'at etmek olan Almanlar şimdi bu şehrin 63 kilometre ilerisinde bulunan Tagor ve Mariopola doğru dağın bir surette ric'at etmektedirler.

Timoçenko beyanatta bulunmuş ve düşmanın feci neticeler verebilecek olan bir darbe indirdiklerinden bahsetmiş ve düşmanın bir motörize ve bir tank alayını tamamen imha ettiklerini bildirmiştir.

Moskova civarında Almanlar pek az ilerleyiş kaydetmişlerdir.

Kurunda Almanların Sivastopola hücumu için hazırlıklar görmekte oldukları sanılmaktadır.

Libyada vaziyet

Londra 1 (A.A.) — Libyadaki harp hareketi hakkında şu malumat verilmektedir:

Sidi Rezeg civarındaki muharebe İngilizler için memnuniyet verici bir şekilde devam etmektedir.

Almanlar burada hatlarını kırma vaffak olamamışlardır. Muvaffak olsalar bile kuvvetli piyade birlikleriyle karşılaşacaklardır.

Sidi Rezeg şarkında Almanlar piyade kuvvetleriyle hücumlarda bulunmuşlardır da bir netice elde etmemişlerdir.

Hindli kuvvetleri Mısır hududundaki temizleme hareketine devam etmektedirler.

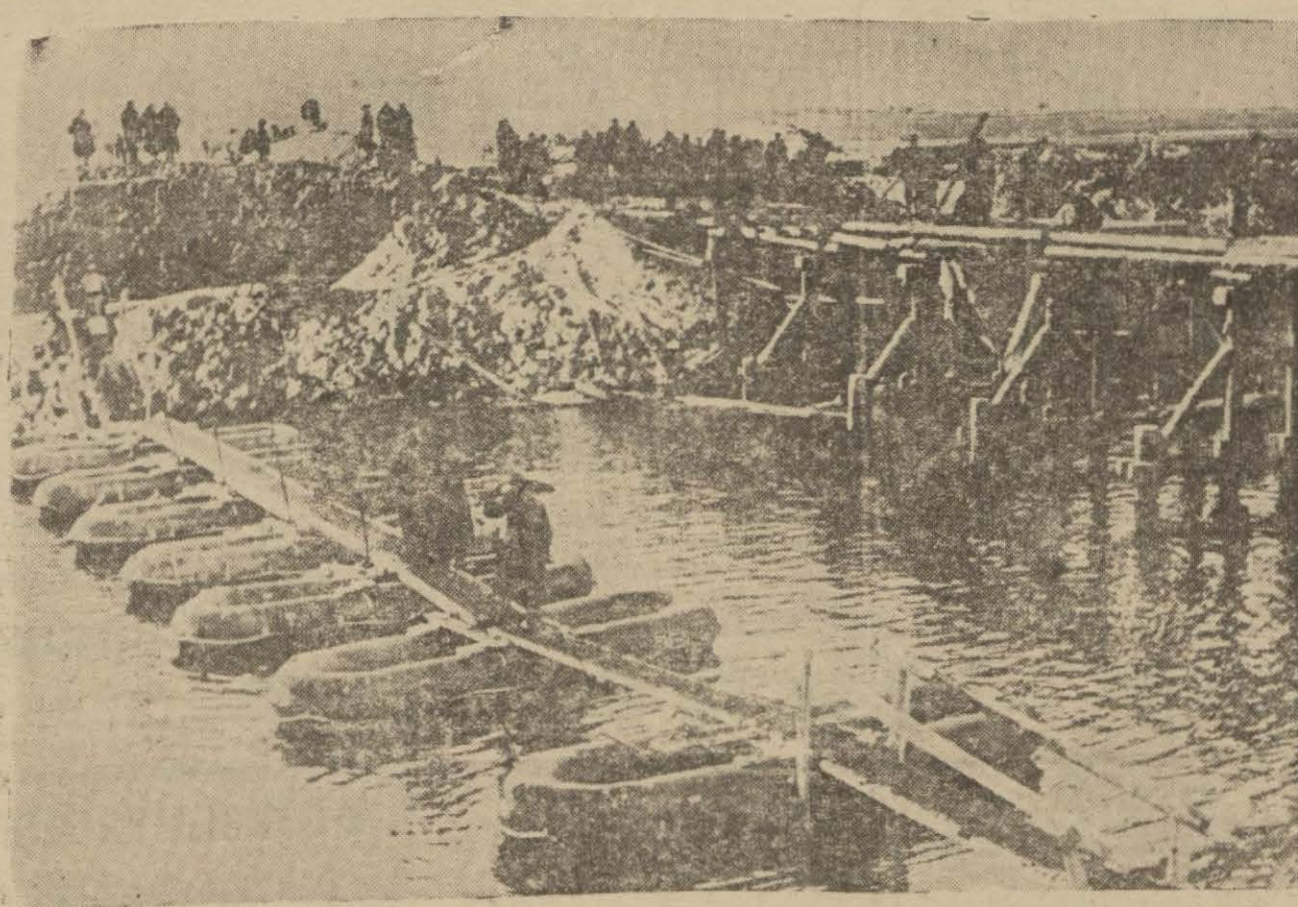
Bengazi ve Ceylanın cenubuna doğru ilerleyen İngiliz kuvvetleri hakkında Londrada konuşulan bir askerî sözcü bu kuvvetlerin şimdi sahile varmış bulunduklarını ifşa etmiştir.

Berlin radyosu Almanların Rostofu terketmediğini söylemiş

Viyana 1 (A.A.) — Sovyet Rusyada harp şiddetle devam etmektedir.

Rostofda harp bühassa şiddet kesilmemiştir. Burada taarruz ve mukabil taarruzlar devam etmektedir.

Berlin radyosu dün gece Almanların Rostof şehri terketmediklerini fakat şehrin şimaline geçtiklerini bildirmiştir.

Sovyet Rusyada ilerleyen Almanlar bir nehir üzerinde köprü kurarlarken

Tebliğlere göre Libyada vaziyet

Muharebe şiddetle devam ediyor

İngilizler Agedabia Bingazi arasındaki sahile vardılar

İngiliz tebliği: "Alınan esirler arasında bir Alman Generali ve 600 asker var,"

Alman tebliği: "Mukabil taarruz devam ediyor,"

Kahire 30 (A.A.) — Ortaşark Britanya umumî karargâhının tebliği:

Tobruk müdafileriyle temasta bulunan kuvvetlerimiz arasındaki muvasalanın iyileştirilmesi için dün (Devamı 5 inci sayfada)

Alman tebliği

Taarruz ve mukabil taarruzlar

"Moskova bölgesinde taarruz muvaffakiyetle devam etmektedir,"

Führer'in umumî karargâhı, 30 (A.A.) — Alman orduları başkanı mandanlığının tebliği:

Düşmanın dün de tekrar ettiği kütle halinde hücumlarına karşı kendilerini müdafaa eden Alman kuvvetleri hava kuvvetlerinin yardımıyla düşmanı Rostof civarında ve Do-netz'in dirsek teşkil ettiği noktada yeniden pek ağır ziyata uğratmışlardır.

Taganrog'un şark kısmında muharebe tayyarelerimiz bir benzin deposunda yangın çıkarmışlardır. Moskova bölgesinde piyade te. (Devamı 5 inci sayfada)

Bu sabahki Sovyet tebliği

Moskova 1 (A.A.) — Bu sabahki Sovyet resmî tebliği:

30 Teşrinvası gününde tekâmül cephelelerde şiddetli muharebeler cereyan etmiştir.

Askerî vaziyet

Moskova kanlı meydan muharebesinin kat'î neticesi yaklaşıyor

Yazan: Emekli General K. D.

Şark cephesinin merkez muntakasında son Alman taarruzu amansız bir kış mvesminin bütün güçlüklerini de aynı zamanda yenmek suretiyle kısa bir zamanda mühim terakkiler kaydedilmiştir. Son yirmi dört saat zarfında ise bu muntakadaki durum Sovyetler için dana sıkışık, hattâ vahim denebilecek bir hale gelmiştir.

Gerçekten Tas Ajansının 27 İkn. cümesin tarihine Moskovadan verdiği bir telgrafta Tula cenub bölgesinden hareket etmiş olan Alman zirhli ve motörli birliklerinin Tulanın 40 kilometre şimal doğusunda bulunan Wenew şehrine kadar ilerleyerek burasını zaptettiklerini ve daha şimalde doğru ilerlemeğe de devam etmekte olduğunu bildirmektedir ve buna göre, Alman kuvvetlerinin yalnız Serpukov ile Wenew arasındaki şimal bölgesi açık kalmak üzere Tula şahasında muharebe etmekte olan Sovyet kuvvetlerini diğer üç taraftan kuşatmış bulunduğu

Küçük Hanımefendi

???????

Başvekil ihtikâr hakkında mühim beyanatta bulundu

"İcab ederse İhtisas Mahkemeleri kuracağız,"

"Milletin sırtından geçinmek ve bir anda zengin olmak için onun parasını çalmıya çalışanlara asla müsamaha göstermeyeceğiz,"

Başvekil, Ziraat Bankasının çiftçiye vermekte olduğu kredinin fazlaştırılacağını da beyan etti

Başvekillimiz tetkik seyahatlerinden birinde Adana, (Hususi) — Başvekilli. kıklar yaptıktan sonra tekrar Mer. miz Dr. Refik Saydamın Adana'ya sine döndüklerini yazmışım. şereflendirdiklerini ve şehirde tet. (Devamı 5 inci sayfada)

Muharrir - Kitabcı davası

"Muharrirlerin şahsî teşebbüslerine karşı bir cephe vardır,"

Telif ücretlerinin bugünkü hazin vaziyeti etrafında muharrirlerle Kitabcı arasında açtığımız anket iki taraf arasında şiddetli münakaşalara yol açtı. Münakaşa diğer gazetelerimizin sütunlarına sirayet ederek kitabcılara karşı geniş bir muharrirler cephesi kuruldu.

Ankarada dün yapılan maç

Misafir İngiliz takımı Harb Okulunu 5 - 2 mağlûb etti

Oyunun ilk devresini Harbiye temamlı hakim ve galib olarak geçirdi, İngilizler ancak ikinci devre ortalarında ağır bastılar

Hususi surette giden spor muharririmiz Ömer Besim bildiriyor

İngiliz takımının Gençler Birliğe yaptığı maçtan iki görünüş: Misafir takım sahada, Harbiye Vahitimiz İngiliz büyük elçisi maçı seyrediyorlar (Xams 6 inci sayfada)

Hergün

General Veygandın
Siyasi hayattan
Çekilişi

Ekrem Uşaklıgil

Fransa hükümetinin sabık Afrika müessesili general Veygand bu vazifinin ilga edilmesi üzerine, işte bir hafta oluyor ki Anti-bes sayfiyesinin bir köşüne çekilmiş bulunuyor, ne vakittenberi hak kazandığı istirahata kavuşmaktan istifade ederek hatıralarını yazacaktır, tıpkı 1935 yılında yaş haddine uğrayarak genel kurmay başkanlığından çekildiği zaman yapmış olduğu gibi. Fakat,

General Veygandın siyasi hayatından hiç değilse gündelik çekilmiş olması bu çekilişi icab ettiren sebeplerin üzerinde ilk dakikadan itibaren yürütülmesine başlanan muhtelif faraziyelere henüz son vermedi, sabık Afrika müessesili geçtiği yerlerde iz ve eser bırakan öyle kuvvetli şahsiyetlerdendir, ki vazifeden çekilişinin sebepleri üzerinde daha uzun müddet tahminler, tefsirler ve mütealemler yürütüldüğüünü işitecek olursak hiç de hayret etmemeliyiz.

1939 muharebesi general Veygandın istirahat halinde emekli bir kumandan olarak buldu, fakat üniformasını taşımak salâhiyetini haiz, lüzumu halinde vazife başına çağırılabilirdi bir durumdaydı, nete kim çağırılarak Suriye ordularının başına yollandı, Fransız cephesinin ilk sarımsını müteakib de general Camlinin yerine başkumandanlığa getirildi. Cephesinin ikinci sarımsını üzerine ordunun tam olarak yıkılmasından evvel bir müteakib imkânını aramayı hükümete tavsiye eden ordur; hükümetin bu tavsiyeyi dinlemekte geçikmesi dolayısıyla ordunun yıkılmasını müteakib bu defa müteakibin elzem olduğunu idrarla söylemiş olanlardan biri de gene odur.

General Veygand müteakibin akdinden sonra harbiye nezaretini deruhde etti, fakat bir müddet sonra Fransa hükümetinin Afrika müessesilliğini üzerinde alarak Fransadan uzaklaştı, daha o zaman bu uzaklaşmanın sebepleri araştırılmı, generalin Almanlarla yapılmış işbirliğinin genişliği derecesi üzerinde, o sıralarda devlet reisinin vâzini vaziyetinde bulunan M. S. y. ile anlaşamadığı iddia edilerek uzaklaşmasının sebebi bu anlaşamamazlıkta görülmüştü, ne olursa olsun general Veygandın Afrikada bulunduğu sıralarda Fransaya büyük hizmetler ifa etmiş olduğu muhakkaktır. Afrika topraklarının muhtelif parçaları arasında birliğinin muhafaza edilmiş olmasının bu topraklarda her zaman seferle hazır yedi, sekiz fırkalık bir kuvvetin dağıtmaktan kurtarılmış bulunmasını ve nihayet Afrika toprakları hesabına Amerikadan bir miktar yiyecek madde getirilmiş olmasının bu muvaffakiyetler arasında saymak icab eder.

General Veygandın vazifeden ikinci defa olarak çekilmesini müteakib uyanan dedikodulara gelince, ilk rivayet bu çekilişi general Veygandın mareşal Peten aleyhinde bir hükümet darbesi icabında olmasının meydana çıkmış olması şeklinde izah ediyor. Otvada bu rivayeti zahiren makul gösterebilecek sebepler de yok değildir.

Şimdi devlet reisinin muavin vaziyetinde bulunan amiral Darlan da tıpkı selefi Laval gibi Almanya ile işbirliği yapmış olması Fransanın menfaati icabında olarak görülmektedir ve bu işbirliğinin derecesi üzerinde general Veygandın onunla da ittifak halindedir. Bu nokta hemen hemen muhakkaktır. Şüpheli olan, çok şüpheli olan iddiayı bir temele bağlamak için ortaya atılan izah şeklinin alt kısmıdır.

Amiral Darlan muhtelif seyahatleri esnasında general Veygandın bir hükümet darbesi hazırlanmakta olmasından şüphe ediyor, tetkik ve

Resimli Makale:

Kabilyeti uyandırmak ve söndürmek kendi elimizdedir

«Taktik ve «taliif» mühim bir terbiye vasıtasıdır. Yerinde kullanılmak şartıyla tembel ve dalgın bir çocuğu bile çalışmaya sevkeder, «tekdi» ve «tevbih» ise lüzumsuz yere harcandığı zaman çalışkanı tembel yapar.

Mektebde, ailede veya çalıştığımız muhitte elinize emniyet edilecek bırakılmı olanları hiç bir zaman dikkatle sevkettirmeyiniz, onlarda ekendi kuru, düklerin kabilyetleri hakkında şüphe uyandırmayınız, daima bunun aksine hareket ediniz.

Şehir Haberleri

Halkın odun sıkıntısı çekmemesi için tedbir alındı

Son günlerde bazı odun depolarının naraktan fazla odun satılmaları ve halka çok yaş odun verdikleri alâkadarlarca haber alınmış ve tetkiklere başlanmıştır. Bundan başka mangal kömürü de gizlice 7 buçuk kuruştan 10 kuruşa satılmaktadır. Bununla beraber bir çok semtlerde kömür bulunamamaktadır.

Vilâyet şehrin odun ihtiyacını temin maksadıyla nakil vasıtalarına mazot vermeğe başlamıştır. Odun taşıyacak motorler bugün istihsal miktarlarına hareket edeceklerdir. Alâkadar mekamlar halkın odun ve kömür sıkıntısı çekmemesini ve naraktan yukarıya mal satılmamasını temin için icab eden tedbirleri almışlardır. Vilâyet bu mevzuada lüzum gördüğü takdirde yeni kararlar itibah edeceklerdir.

teftiş için general Huntzinger Afrikaya yolluyor, bu general de şüphecinin esast olduğunu görüyor, ve sika elde ediyor, raporunu yazıyor, vâkıa general Huntzinger bir tayyare kazasına kurban girmiştir, fakat evrak çantasını yere atarak firasını bulmuş, bu sayede de rapor mareşala eline geçmiştir.

Halbuki: Bu vaziyette bulunduğu iddia edilen bir zatta ordudan bir askerlik bekleyebileceği en büyük hizmet eserlerini gösterdiklerini gördük, fazla olarak general Veygand Vikiş son öyle yemegini mareşalin sofrasında ve onunla saatlerce konuşarak yemiştir, mareşale sadakati de malumdur.

General Veygandın ikinci defa olarak vazifeden ayrılmasını izah için gösterilen sebebe göre: General Veygand Alman - İtalyan ordusuna arkadaş hücum etmeye hazırlanmıştı, İngiliz taarruzu Tunusa yaklaşıncaya tasarrufunu tabii mevkiine koyacaktı, sonra Afrikanın Anglo - Sakson âlemine iltihakını ilan edecekti, plân Almanların kuşağına gidince Vikiş üzerinde yapılan tazyik neticesinde azeldi.

İki rivayet arasında temas eden noktalar bulunabileceğine işaret ettikten sonra dikkate değer bir hadiseyi hatırlatalım:

Daha yakını bir zamanda general Veygandın Fransa tarafından Amerikaya sefir olarak gönderilmesi tasavvur edilmiş, Amerika nezdinde istimzaçta bulunmuş, fakat Amerikadan itimada, iyi kabule tamamen değeri olmakla beraber Afrika müessesilliği vazifesinde kalmamasını Vaşingtonu daha ziyade memnun edeceği şeklinde Amerika hesabına bir hayli ihtiyatsızca bir cevap alınmıştır. Gene dikkate şayan bir nokta olarak hatırlatalım ki, general Veygandın Afrikadan ayrılmaması Anglo-Sakson âlemini pek ziyade müteessir etmiş, kızdırılmıştır. Bu vaziyette, general Veygandın istirahate çekilmesinin hakiki sebebinin bilmemekle beraber, çok mühim bir hadisenin bir parçasını teşkil ettiğini söylersek aldanmış olmayız sanırız.

Ekrem Uşaklıgil

Şehrimizdeki börekçi ve çörekçilerin ekserisi kapandı

Pastahaneler yalnız şekerleme yapıyorlar

Bir kısım unlu maddelerin imal ve sarfiyatını tahdid eden kararın tabikına dün bütün şumulle başlanmıştır.

Dün sabhtan itibaren şehrimizde kek, pasta, börek, poğaç, yufka ve undan mamul tatlı gibi maddeler hiç bir yerde satılmamağa başlamıştır.

Şehrimizde börek ve çörek imal eden dükkanların ekserisi kapandı, Pastahanelerde yalnız şekerleme imaline başlamışlardır. Bazı pastacılar satış menolunan maddelerin ellerinde kalanları talebe yurdlarına ve hayır müesseselerine vermişlerdir. Pastacı, börekçi ve tatlıcıların ellerindeki unlar hakkında evvelki gün akşama kadar kaymakamlıklara verdikleri beyan-

Yeşilaycılar'n dün yıllık kongresi yapıldı

Yeşilay gençlik grubunun 11 inci yıllık kongresi dün Eminönü Halkevinde yapılmıştır. Kongreye İstiklal marşı ile başlanmış, müteakiben Yeşilay gençlik grubu başkanı Profesör Fahrettin Kerim Gökay bir hitabede bulunmuştur.

Vezne ve mürakib raporlarının okunmasından sonra, Prof. Fahrettin Kerim sorulan suallere cevap vermiş ve gençlik grubunun bir yıllık mesaisini takdirle kaydetmiştir.

Bundan sonra gençlerden Ahmed Yurtlu, bugün Cibah Harbinde alkolizmin bütün memleketlerde oynadığı ypratıcı rolünden chemmiyetle bahsetmiş, ve bilhassa İskandinav hükümetlerinin sonsuz gayretlerini teberrüz ettirmişti. Müteakiben teklif ve dileklerle geçilmiş, söz alan bir çok gençler Üniversite muhittinde, adedleri günden gün artan ayaküstü meyhanelerinin tevli ettiği içtimai yara üzerinde durmuşlardır.

Bundan sonra seçime geçilmiş ve toplantıya son verilmiştir.

Ankara - Adana - İstanbul tayyare seferleri tatil edildi
İstanbul - Ankara ve Ankara - Adana arasında tayyare seferleri kış mevsimi dolayısıyla bugünden itibaren tatil edilmiştir. Tayyare seferlerine Nisanda tekrar başlanacaktır.

İSTER INAN, İSTER İNANMAI

Bir müddettenberi, İstanbul beşden terbiyesi asbaşkanı ile futbol hakemleri arasında devam eden gürtülü minakaşa nihayet kapandı. Bu hadiseye; bölge asbaşkanının «Bizde hakem, iyi hakem yok!» şeklindeki bir sözü sebep olmuştu. Bu söz üzerine de hakemler hep birden istifa etmişlerdi. Şimdi mesele anlaş-

ılmamış. Bütün kabaklar bir noktaya virgüle imiş meğerse... Yani bir müreffih hatasında. Bölge direktörü «Hakem yok iyi hakem yok!» cümlesinde «hakem yok» tan sonra gelen virgülden önceki virgülün olması lazım geldiğini, bu suretle hakem değil, iyi hakem yok manasının anlaşılacağını söylemiş. Dava da bu suretle halledilmiş.

Lokantacılar müşterileri için yapmış oldukları hamur tatlılarını yalnız lokantalarında satabilecekler, dışarıya veremeyeceklerdir.

Üç ayıklar'n tevziine yarın başlanıyor

Emekli, dul ve yetimlerin üç aylık maaşlarının tevziine yarından itibaren bütün kazalarda başlanacaktır. Maaşlar numara sırasıyla verilecek; tevziat bu ayın 8 inci günü akşamına kadar devam edecektir.

Yaylalar köyü korucusu niçin kaybolmuş?

Bir hafta evvel esrarlı bir tarzda tagayyüb eden Yaylalar köyü korucusu Hüseyin hakkındaki tahkikat devam edilmektedir.

Kartal jandarması dün Yaylalar köyü muhtarı Hakkıyı isticvak etmiştir. Köy muhtarı, Hüseyinin resmen köy korucusu olmadığını, kendisini bu işle sureti hususiyede vazifelendirdiğini söylemiştir.

Gaz almak üzere Kartala gideceğini söyleyen korucunun üzerinde 420 kuruş kadar bir para bulunduğu anlaşılmıştır. Hüseyinin bir cınayete kurban gitmekten ziyade muhtar tarafından verilen bu para ile bir semti meçhule firar ettiği neticesine varılmıştır.

Bu gaybubetle etrafı tlaşa veren Hüseyinin araştırılmasına devam olunmaktadır.

Bir satıcı arkadaşını ve bir meyhaneci de müşterisini yaraladı

Evvelki gece biri Sirkecide, diğeri Kadıköyde olmak üzere iki kanlı yaralama vak'ası olmuştur.

Sirkecide Hocapaşada 33 numaralı evde oturan ve seyyar satıcılık yapan Cevdet adında biri beraberinde Mustafa isiminde bir arkadaş olduğu halde evlerinde oturur raki içerlerken bir portakal diliminin paylaşması yüzünden birbirleriyle kavga tutuşmuşlardır. Bir müddet saçaşa başbaşa devam eden bu kavga sırasında Mustafa kamasını çekerek ev sahibi Cevdeti vücudunun muhtelif yerlerinden ağır surette yaralamıştır.

Gürültüye kışan zabıta memurları, bu esnada evden kaçmakta olan canlı Mustafaya yakalamışlar, Cevdeti hastaneye kaldırmışlardır.

İkinci yaralama vak'ası da Kadıköyünde bir meyhaneci ile müşterisi arasında cereyan etmiştir.

Kadıköyünde Şinasi sokağında 13 numaralı evde oturan Hüseyin Hüsnü adında biri evvelki gün Mühürdarda Recebin meyhanesine gelmiş raki istemiştir.

Receb son dercede serhoş bir halde gelerek bir masaya oturan Hüseyin Hüsnüye raki vermek istememiş, bu yüzden aralarında kavga çıkmıştır.

Bu kavga esnasında meyhaneci Receb eline geçirdiği büyük bir taşla Hüseyin Hüsnüyü başından ağır surette yaralamıştır.

Yaralı tedavi altına alınmış, canlı meyhaneci yakalanarak hakkındaki takibata başlanmıştır.

Yine vapurunun bir tayfasının cesedi Boğaz rcdhalinde bulundu

Dün sabah Karadeniz Boğazı methalinde Kisakaya ve Gümüşdere mevkiindeki sahilde bir erkek cesedi bulunmuştur.

Uzun müddet suda kaldığı anlaşılan cesedin etleri dökmüş, âdetta bir iskelet halini almıştır.

Mahalli jandarmasının vukubulan ihbarı üzerine cesedin bulunduğu yere müddetince muavinlerinden Ekrem Onur beraberinde adliye doktoru Enver Karan olduğu halde gitmiş ve tahkikata başlamıştır.

Defnina ruhsat verilen bu cesedin, bir müddet evvel torpillenen Yenice vapurunun mağrur müret tebatından birine aid olduğu tahmin edilmektedir.

Yaşlı bir kadın yandı

Tophanede Boğazkesende 14 numaralı evde oturan Hâcer adında yaşlı ve alil bir kadın, evvelki gün evinde mangal yakarken, enterisi ne sıçrayan kıvılcıklardan tutmuşur.

Hâcerin feryadına koşan komşuların zavallı ihtiyarını güçlüğüle ateşin istilasından ve yanmaktan kurtarmışlardır.

Bu kaza neticesinde vücudunun muhtelif yerlerinden yanan Hâcer, tedavie edilmek üzere hastahaneye kaldırılmıştır.

Sabahtan Sabaha:

Bu panayırın
Asıl kahramanı!

Burhan Cahid

Harb üçüncü yılını yaşıyor, şimdiye kadar irili ufaklı devletler kurban gülleri. Fakat harbin asıl kahramanları sapaşağlam ayakta duruyor. İngiltere Suriyeyi, Habeş ülkesini ele geçirdi, Almanya hemen bütün Avrupa kıtasını, Rusya'nın en zengin ve kalabalık parçalarını zaptetti. Panayır devam etmektedir. Fakat bu kanlı panayırın asıl kahramanı görünüşe göre ne Almanya ne İngilteredir. Bu korkunç kıyamet arasında kendinden en çok bahsettirdiği halde panayırın seyircisi kalan Amerikadır. Amerika zırhını sırtına geçirmiş, kesenin ağzını açmış, kelle getirene ihsan dağıtan eski zaman hükümdarları gibi altın tahtına oturmuş hâleyle seyrediyor. Bu arada büyük ganimetler de ele geçiriyor. İslamda gibi bir ileri karakol, Felemenk Günyanı gibi bir hazine, (Liberya) gibi Afrikada basamak taşı bu ganimetler arasındadır. Eğer son günlerde laktırdısı geçen (Dakar) da ele geçirirse Amerikanın yarınki kıta müdafasına yarıyacak ileri hatlar tamamile elde edilmiş, Atlantik iki cepheden emniyet altına alınmış olacaktır.

İddialara göre Amerika bunları İngilterenin müdafasına yardım etmek, harbi kazanımına yol açmak için yapmaktadır. Fakat aksi ihtimal de düşünülürse Amerika kendi vaziyetini az çok sağlamlaştırmıştır. Deniz yollarını bu ülerden kontrol altına edebilecektir. Bu manzara Rus-Alman Harbi başlamadan evvelki vaziyeti hatırlatıyor. Almanya garbde Fransa ve İngiltere ile uğraşırken Rusya kendi emniyeti için sıra ile Estonya, Letonya, Litvanya, Besarabyayı ve bir kısım Lehistanı ele geçirmişti. O zaman Almanya ile Rusya adeta ittifaka yakın paklarla birleşime bağli idiler. İngiltere ile Rusya'nın arası açıldı. Rusya ile İttihakın Londra ve Newyorkta protesto ediliyordu. Rusya'nın o günlerdeki vaziyeti ile Amerikanın bugünki manzarası birbirine ne kadar benziyor.

Burhan Cahid

Konservatuvarın üçüncü tahriri konseri yarın akşam

Konservatuvar idaresinin tertib ettiği tarihî konserlerden üçüncüsü yarın akşam Şehir Tiyatrosu komedi kısmında verilecektir. Bu konserde Sadullah Ağa ve Gazî Othman Gıray'ın eserlerinden parçalar çalınacaktır.

Dördüncü konser 6 İkincikânunda verilecektir.

Askerlik işleri

Davet

1. P. Tüm K; Askerlik Dairesi Başkanlığında Yedek kurmay yarbay Şefik Öğ. Avni (1319) num Yedek Subay Okulunda bulunan 1. Tüm. As. dairesine 11925 No. ile beş gün zarfında müracaat etmesi rica olunur.

İRTİHAL

General Kazım Özalpın refikaları Müveddet Özalpın hemşerileri ve Osman Dincerin, İnhisarlar müfettişi Sadan Dincerin ve Denizyolları kontrolörliğinde Hüseyin Dincer'in. Meris valisi Saip Beyin refikası Semah Han Hanımın valdeleri, Binbaş Cevad Niron ve müteahhid Ekrem Niron'un vejenleri Bayan Feride Dincer müptelâ olduğu hastahaktan kurtulmuşarak 20/11/941 Cumartesi günü vefat etmiştir.

Cenazesine 1/12/941 Pazartesi günü öğle namazını müteakib Beyazıt camiiinden kaldırılarak edinekapağı şehidliğindeki ale makberesine defnedilecektir. Allah rahmet eylesin.

RADYO

PAZARTESİ 1/12/941

7:30: Saat ayarı, 7:38: Hafif parçalar (P.), 7:45: Ajans haberleri, 8: Hafif parçalar, 8:15: Evn saati, 8:30: Müzik (P.), 12:30: Saat ayarı, 12:35: Bayatdarahan makamından şarkılar, 12:45: Ajans haberleri, 13: Şarkı ve türküler, 13:30: Karışık müzik (P.), 13: Saat ayarı, 13:03: Radyo dans orkestrası, 13:50: Kanun ve kemençe ile saz eserleri, 19: Rast makamından fasıl, 19:30: Saat ayarı ve ajans haberleri, 19:45: Mozartın 150 inci doğum yıldönümünü dolayısıyla eserleri, 20:30: Radyo gazetes, 20:45: Müzik: Bir halk türküsü öğreniyoruz, 21: Ziraat takvimi, 21:10: Muhtelif şarkı ve türküler, 21:30: Kingil ailesi, 21:45: Radyo sesleri orkestrası, 22:30: Saat ayarı, ajans haberleri, borsa, 22:45: Dans

TAKVİM 1 inci Kânun

Rumi sene 1357	1 Pazartesi	Arabi sene 1390
2 inci Teğrin 18	Rumi sene 1941	Kasım 24

GÜNEŞ	Zikade	İMSAK
S. D.	S. D.	S. D.
7 05	12	5 21
2 24		12 89

Oğle	İkinci	Akşam	Yata.
S. D.	S. D.	S. D.	S. D.
12 08	14 28	16 41	18 19
7 21	9 46	11 -	1 87

Büyük Fransız ve İngiliz edipleri

Georges Rodenbach

(JOJ RODENBAH)

Yazan : Halid Ziya Uşaklıgil

O n dokuzuncu asır sonlarında yetişen ve Fransız şiirine taze bir nağme veren bu şair isminin de delâletinden anlaşılacağı ve hâle aslen Flaman unsuruna mensubdu. 1855 de Tournai şehrinde doğdu ve 1893 de henüz genç denilecek bir yaşta Paris'te vefat etti. Kısa hayatında nebzul eserler yazan bu şair müteaddid manzume külliyyatı neşrederek az zaman içinde büyük bir şöhret kazandı. Uzun zamandanberi irfan ve edebiyat âlemine mensub bir aileden Rodenbach mevris kabiliyetlerle mütehallik idi. Çocukluğunda Belçikada Bruges şehrinde geçen günlerinde bu eski şehirden intibalarla doldu iki tahsilini Gand şehrinde, daha sonra Paris'te ikmal ettikten sonra tekrar Belçikaya avdet ederek Gand Ün'versite'sinde hukuk yaptı ve 1876 da Paris'e gelip orada yerleşti. Burada ilk şiir mahsullerini verdi. Bunlar «Evler ve Sahralar» külliyyatı «Hüzünler» ve «Sahralar» külliyyatı ile «Hüzünlerin güzelliği», san'atlarının yeni bir ligle dikkat nazarını celbetti. Bundan sonra Paris'ten ayrılarak tekrar Belçikaya geçti ve Brüksel'de dava vekâletle meşgul olmağa başladı. Bu meslekte matbuatın takdir ve teşvik'ine mazhar olmuş ve birkaç davada parlak muvaffakiyetler göstermiş iken edebiyat aşkı onu tekrar Paris'e sevketti ve burada artık kat'i bir surette kaldı.

Bu şair eşya ve menazırın ruhunu teferrüste ve derin hülyalı tahessüslünde tebarüz eden müstesna bir fıtrat sahibidir. Manzumelerinden hemen her vakit mağnum bir halâvet, ince bir rikkat intişar eder. Hele lisanı nazmı bir selâseti musikîye ile müte, renn'imdir ki ferahlan tasvir ettiğün ve sükût âlemlerine, memlekâtinin asli manzaralarına, donuk sularına, yarı ölmüş ve yarı metruk köylerine pek yakışır. Bunların ruhunu tamamiyle hissetmiş ve manzumelerinde o manzaraların hazin sükûnunu hâvalde ihya eden bir belâgatle teganni eylemiştir.

Eserlerinin fehrisi pek uzundur. Bunlardan başlıcalarını işaret edelim:
La mer élégante, L'hiver mondain, «Beyaz gençlik», «Sükût» manzume mecmualarile «Menfada san'at», «Ölü Bruges» romanları, «Gözlerde seyahat», «Kapalı hayatlar» şiir külliyyatı, bunlardan sonra tekrar nesre avdet ederek La vocation, ve Le carillonneur isiminde iki roman v.s. Rodenbach bir çok mecmualarda ve gazetelerde bir hayli küçük hikâyeler ve san'ata dair makaleler yazmıştır.
Bu şairden nümune olarak birkaç parça nakledehim:

— Çekmece —

Annem, kendisinin matem ve düşünce günleri için,
Dolabının gizli bir gözünde, saklıyor.
Eski biçimde paslı demirden bir küçük çekmece...
Onu şimdiye kadar bana ancak iki kere gösterdi.

Bir tabut gibi, bu çekmecenin matemî kurt bir halli var.
Annem ona ölmüş anesile babasının saçlarını koymuş;
Nafıs kokularla, sararıp solmuş kesecikler içinde...
Bazan geceleri, düşünceyle, gelip bunları öper.

Benim sarışın kız kardeşlerim öldükleri vakit, onu açtılar,
Ağlamak ve içine kıvrık iki lüle saç koymak için...
Heyhat! Onlardan kırılıp kormuş bir zincir parçası hükümünde,
Şu demir çekmece, ancak bu iki altın halka kalmış oluyordu.

Ya sen, anaçığım! Mademki her baş mezarına doğru eğilmektedir,
O önüne geçilemeyen mi'ad hülûl edince,
Ben de çekmeceye uğramak sırasına gelmiş olacağım.
Ona senin saçlarından bir parça koy.

mak için, ancak dua ediyorum ki o saçlar bembeyaz olmuş bulunsun.

— Yağmur —

Oh! Yağmur! Yağmur! Oh! Zamanın işlerinden,
Boşanarak yılların giryeleri gibi ağır ağır akan,
Su sicimleri!.. Oh! Yağmur! Sonbaharın gam getiren akşamları!
Yağmurları. Bu ağır su sicimleri!

Kim anlatabilir, göklerin muzlim matemi,
Bulutların yıldız nâşirile yuvarlanarak giden bir cenaze arabası gibi,
Mezaristan yolunda mahûf siyah örtülerle,
Sallanarak gidisinde göklerin muzlim matemini kim anlatabilir?

Yolların kasveti, karanlığı, boşluğu içinde yağmur,
Kaybolmuş şeylerin sakit göz yaşları gibi,
Ölülerin kapanmış gözlerinden akar casma.

Yolların kasvetine, karanlığına, boşluğuna düşen yağmur!..
Yağmur eski hülyalarımızın bir ağıdır ki sudan müterennim kuşcağızın kanadlarını, Hapseder, kuşcağızlar ki bir ziyaya tahassürle,
Uzun uzun son nefeslerini verirler.

Sırıgında dolanarak sarkan bir ıslak bayrak gibi,
Yağmur bu acıları uyardırınca, Kış gelerek onu sırsıklam ıslatınca, Bizim ruhumuz, artık sırıgında dolanarak sarkan bir ıslak bayrak gibi, Rengi kaybolmuş bir paçavradan ibaret kalır.

— Akşamın tatlılığı —

Akşamın tatlılığı! Işıksız odanın tatlılığı! Gurubdan sonra akşam müsterih bir ölüm kadar tatlıdır.

Gölgeler ağır ağır hülûl ederek ve kayıp yayılarak,
Tavanda bir duman şeklinde serilir.
Her şey uyur.

Akşam bir mülayim adem gibi gülümser,
Ve soluk ayna içinde, bir veda' tavrile, İnsan kendisini geri geri gidiyor, ve uzaklanarak,
Sapsarı, sanki bir nebze ölüyor görür.

Duvarlarda asılı levhalar üzerinde, Hafızanın soluk çerçevesi hatıralarında, Ruhta menkûş manzaralarda, Siyah bir kar dökülüyor gibidir.

Akşamın tatlılığı! Öyle bir his ki, Bir kemanın pest ahenginde, sanki uyusulur.
Aşk sükût eden sevgilisinin düşüncesini iletir gibidir.
Ve iktisadın de gözleri halının farke dilimiyen resimlerine, beraberce, dilimlidir.

Yavaşça, baygın bir eda ile aydınlık tamamlı sızılır,
Ne tatlıdır, o dakika ki artık birbirinin vücudunu ayrı hissetmezler.
İkisi tek bir vücud hükmündedir! Sükküt!.. Bir nefeste iki rayiha:
Aynı şeyi düşünmek ve onu birbirine söylemek...
(«Sükûtum saltanatı» külliyyatının dan.)
H. Z. Uşaklıgil

Millî Piyango

7 İllkânun. 1941 çekilişi Piani

İkramiye Adedi	İkramiye Mikdarı Lira	İkramiye Tutarı Lira
1	25.000	25.000
3	10.000	30.000
5	5.000	25.000
40	2.000	80.000
80	1.000	80.000
120	500	60.000
800	100	80.000
1.200	50	60.000
4.000	10	40.000
80.000	3	240.000
86.249 Yekûn		720.000

Bu çekilişte yâz biletle 21,56 bilet ikramiye kazanacaktır. Tam biletler 3, yarım biletler 1,5 bira. Satış hasılatının yüzde altmış ikramiyedir.

Meraklı şeyler

İngilterede Beş liman valiliğinin ne olduğunu biliyor musunuz?

Çörçile verilen yeni unvan

Geçenlerde ajans telgrafları arasında sayanı dikkat bir haber vardı. Şimdiye kadar ifa etmiş olduğu hizmetlere mükâfaten İngiltere kralı Altıncı «Jorj» Başvekil Çörçile «Lord Warden of the Cinque Ports» ünvanını ve payesini tevcih etmişti. Aynı zamanda kendisini Douvren şabosu valiliğine tayin eylemişti. İngiliz an'anepereştiğinin en bariz misallerinden birini teşkil eden bu tevcihat hakkında okuyucularımıza malûmat vermeği faydalı bulduk. (Devamı 6 ncı sayfada)

"Son Posta,,nın bulmacası : 22 - (5)

Bunlardan 30 tanesini hallederek bir arada yollayan her okuyucumuza bir hedive takdim edeceğiz

Soldan sağa:	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1 -- Eski, fakat kıymetli (6), Gözlerindeki ışık (3).										
2 -- Bir kadın ismi (5), Parasaklanan yer (4).										
3 -- Zaman (2), Sahi (4).										
4 -- Söz (5), 100 kuruş (4).										
5 -- Bir hayvan (2), Yangından çıkan (4).										
6 -- Takım, klüb (3), Sonuna «n» koyarsanız çıldır (2).										
7 -- Tanrı (3), Bir renk (2).										
8 -- Meyvanın soyulan yeri (5), Bir nota (2).										
9 -- Boru niçisi (2), Zaman (2), Bir saz (2).										
10 -- Kadın elbisesinin alt kısmı (4).										
11 -- Gazetelerde yapılır (5), Valide (3).										
12 -- Küçük meşhurdur (5), Davan edebiyatının meşhur şairi (4).										
Yukarıdan aşağı:										
1 -- Kapağı açar (7), Yüzün aksi (4).										
2 -- Kokulu bir nebat, şekeri de vardır (4), Anlaşma (4).										
3 -- Tersinden okursanız bir hayvandır (2), Cezla yanar (5).										
4 -- İstimdad (5), Bakmaktan emri hazır (3).										
5 -- Tersinden okursanız ilâve olur (2), Büyük âfet (4), San'at (2).										
6 -- Birinci (3), Zaman (2).										
7 -- Söz (5), Nîmet (3).										
8 -- Esirlik (6), Bunama (3).										
9 -- Kısım, bölüm (5), Gözün görebildiği nihayet çizgisi (4).										
10 -- Tembellik, gevşeklik (7).										

Kedi gözü

— 168 —

Dünkü hikâyemizde yazıhaneme nasıl geldiğini anlattım (Çalığısu Perihan) artık müessesemin amiri mutlak olmuştur! Fakat yaman kızdı ha? Bazan kedi gibi munis olur; ne söylesen, ne yapsan ses çıkarmaz; bazan kaplan gibi yırtıcı olur. Ona ağız bile açılmazdı. (Kedi gözü) nül bilir misiniz? Fakat meşhur (roman) dan bahsetmiyorum. Hanı evinizde tekör, mercan; sarman dediğiniz kedilerin gözü. Bazan da siyah olur; bazan açık yeşil olur, bazan karası toparıak olur, bazan beyzî olur, bazan da eski arabca (elif) harfi gibi olur. Saati saatine uymaz.

İtîmad ediniz ki ben (hakiki ve naturel) bir kadın mütehasasıyım? Yarım asır; bütün kalbime; bütün zevkimle; bütün zekâmla onları tetkik ettim. (Kadın) büyüklük bir cild kitabıca ben o kitabı yalnız okumakla kalma dım; bin bir defa hatmettim; ve ezberledim. (Kedi gözü) nasıl mütelevvin ise kadın da öyledir. Saati saatine; dakikası dakikasına uymaz.

(Çalığısu: Perihan) çok serbest bir kızdı

Onu birkaç kişiye takip ettirdim. Fakat her defasında kaçtı. En nihayet bir çingene çocuğu bana bu hizmeti bir (polis hafiyesi) gibi gördü. Onu adım adım takip etti. Raporuna bakın:

— Yazıhanemden çıktı: Eminönü'nde mahallebide bir mektebli bekliyordu. Yarım saat onunla oturdu. Oradan çıktı, Karaköyde mahallebide bir bey bekliyordu. Yarım saat te onunla oturup konuştu. Oradan Beyoğlu'na çıktı, Tünelin karşısındaki mahallebide üst katında biri bekliyordu. Onunla da yarım saat kadar konuştuk. Böylece üçünü de sattıktan sonra Taksimde pastahanede bekleyen bir beyle (Majik) sinemasına girdiler.

Demek en bahtıyarı dördüncü imiş?

Dilbendi ümid olduğum eyyamı nisatı: Hemrenk sabahı ramazan eyleme

Yarab: Ol taze nihâl ufkü efruzü cemale: Hasretle uzaktan nekran eyleme Yarab!

Ötekiler hepsi ramazan sabahında uyanmış gibi hasretle uzaktan baka kalmışlar. Dördüncü her kimse Çalığısu'nu ökseye bastırmış.

Felâkete bak ki Çalığısuna ben de tutulmuşum. İstedığı ipekli elbiseleri;

çorabları, pardesüleri; envai kokuları hep ben temin ediyordum. Fakat yazıhaneden sonra; zıkkak postası gibi mahallebicilere uğraya uğraya gene en sonuncu ile sinema locasına kurulu; başta ben olduğum halde dülâde ve âvâreleri hava alıyorduk.

Günde sekiz defa:
— Mega asvas. Bu kız bu hane olur? Neler yapıyorsa görmürsün?
Diyen Agob Efendi de artık itirazdan bıkmıştı:

— Altık ne halin vasa gör? Kendi düşen ağlar? Sen lâf d'lemersün? diyerek söylemekten vazgeçmişti.

Bir parça suradı asacak olsam neler yapıyordun o? Dayanılır mı? Gene barıştırdım. Fakat; barıştıktan da fevâketlerim birbirini takip ediyordu. Yazıhaneden çıkınca ilk gittiği mahallebiciyi biliyordum. Mahallebiciye bir adam koydum. O girince gideceği adamın en yakınına o bekleyen de oturacak; muhaverelerini işitecekti.

Beklemiş. Perihan gelmiş. Yaşlıca bir adamın elini sıkışmış, yanına oturmuş. Benim beklettiğim adam da yakınlıklarına oturmuş. Perihanın şu sözü nül kıtmış:

— Sen mutmain ol... Ben kimin için yaşıyorum? Senin için değil mi?

İkinci mahallebide gene başka bir adam beklettim. Gene Perihanın o turduğu masaya yakın bir yerde oturdu. Orada da genç bir bey bekliyormuş. Perihan aynı nakarattı orada da tekrar etmiş:

— Sen mutmain ol. Ben kimin için yaşıyorum? Senin için değil mi?

Üçüncü mahallebide de aynı şekilde adam yolladım. O da aynı şekilde vovlarına sokulmuş. Aynı teminat ve ahîd ve peymanı işittim:

— Sen mutmain ol... Ben kimin için yaşıyorum. Senin için değil mi?

Dördüncüyü merak ettim. Bu (sinema locası) na giren acaba hangi bahıydı? Sinemadan çıkarken beraber çıkıyorlarmış. Birbirlerinin ellerini sıkıyorlarmış. Perihan bir otomobile atılarak evine gidiyormuş. Öteki adam da tramvaya binliyormuş. Yaşlıca bir adammış? Acaba kim bu?

O gün (Majik) sinemasının karşısındaki kahveye oturdum. Sinemaya girmişlerdi. İki saatin nasil heyecanla geçtiğini yazamam; anlatamam. İki saat sonra sinema paydos oldu. Herkes çıkmağa başladı. Hava kararmış gece olmuştu. Kalabalık arasına sokuldum. Nihayet Perihanı gördüm. Elini

birine uzattı, toka'laştılar, ayrıldılar. Adamın arkasından gittim. Köşe başında durdu, kestane aldı. Yüzünü bana doğru çevirdi. Muhlânmış gibi yerimde kaldım:

— Agob Efendi?
— He.
— Bu ne ha?
Agob Efendi bozulmuştu. Âdeta keler gibi:

— Kestane aldım? diyebilirdi.
Koluna girdim:

— Hani Perihanı istemiyordun?

— ?.....
— Tevekkell değil; onun hakkında artık bana bir şey söylemiyorsun?

— ?.....
— Karına haber vereceğim.

— Dur! Evv'e'âm ben senin hukukuna tecavüz etmedim. Düşün ki benim handa oturursunuz.

— ?.....
— Şimdi de sen sustun? Değil?

— Bana bu kız üç bin liraya mal oldu.

— Bana beş bini de geçti ahbar? Fakat seni bilmem a... Beni hakkında çok sempatisi vardır. Bilirsin bana ne deor?

— Sen mutmain ol... Ben kimin için yaşıyorum? Senin için değil mi? diyor. Öyle mi?

— Sen nereden bilorsun? Anlasırdı. Biz ikimiz de enay oğlu enayi imişiz desene ahbar?

(Arkası var)

Mahmut Saim Alındağ

Karamanda bir ev tamamen yandı

Karaman (Hususi) — Ali Osman mahallesinde Mubassırhânın Ahmed Aydının yeni yaptırdığı ve içerisine nakletmek üzere olduğu binada yangın çıkmış ve tamamen yanmıştır. Yangını gece saat bir raddelerinde Ahmed Aydına ve itfaiyeye haber vermişlerse de itfaiye yangın tulum bularının hepsinin bozuk olmasından istifade edilmemiş ve evin tamamen yanmasına sebep olmuştur. Yangının nereden ve nasıl çıktığı tahkikatına devam edilmektedir.

Merzifonda Şehidlik duvarlarının imarı

Merzifon (Hususi) — Kasabanın şimal ucunda bulunan, Türk tarihinin menkıbeleri aziz şehidlerinin bir kısmını göğsünde tutan «Şehidlik» maalesef duvarlarının harab halile pek hazin bir manzara arz etmektedir. Yakın tarihin fecayii içinde bugünkü inkılâbı hazırlayan hatıraların toplu, mukaddes kitabesi olan bu mezaristanı bir park kadar olsun temiz ve mamur görmek temennilerin en iyisi ve tabiidir.

EDEBİYAT

Konak ve apartıman kuranları yalnız kitabcılardır

Yazan: Halid Fahri Ozansoy

Bir Rus hikâyesi hatırlıyorum ki anlatmağa değer:

Bir gece şeytan, bir mezarın üstüne eğilir ve içeriye seslenir:

— Hey, san'atkar ölü! Biraz çıkıp dünyayı görmek istemez misin?

Mezarın kapağı açılır ve yıllarca evvel ölmüş olan büyük bir romancının tayfı bellir:

— Nasıl istemem? Bu daracak yerde öyle şikuldüm ki...

— Gel öyleyse benimle...

Bunun üzerine, şeytanla romancı mezarlıktan çıkıp şehri dolaşmağa başlarlar. Büyük caddelerde kalabalık, ışıklar, otomobiller ve bîhassa pırl pırl tiyatrolar, barlar ve gazinolar... Bütün bunları seyrettikten sonra şehrin tenha bir bulvarına çıkarlar ve muhteşem bir konağın önüne varırlar. Şeytan:

— Duralım burada, der. Biraz dinleniriz.

Yanımdaki hayalet zaten emir kulu. Dururlar ve konağın karşısında bir duvara yaslanırlar.

Romancı sorar:

— Bu konağın her katı aydınlık da neden şu üst katı karanlık?

Şeytan cevap verir:

— Acele etme, bekliyelim.

Biraz daha beklerler. Nihayet, o karanlık katın pencereleeri birdenbire aydınlık olur. Fakat perdeler kapalıdır, içeri görünmez.

Romancı gene sorar:

— Bu perdeler neye böyle kapalı?

Şeytan güler:

— Acele etme. Elbet perdeleri de açarlar.

Hakkâten birkaç dakika sonra, perdelerle bir insan gölgesi akseder ve bir el, bu perdeleri sıyrar. Aydınlıkta, eşsiz bir akşam tuvaleti ile güzel bir kadın görünür.

Romancı, hayretle şeytanın kulağına eğilerek:

— Aman, der, bu kadın benim karıma benzliyor.

Şeytan tasdik eder:

— Evet, odur.

Tam bu esnada, salondan içeriye, sırtıya elbisesi giymiş bir delikanlı girer.

Romancı gene sorar:

— Bu da kim?

Şeytan, boğuk bir kahkahayı andıran sesile cevap verir:

— Kim olacak? Kadının yeni kocası...

Kadının yeni kocası, kadına doğru ilerler ve elini onun beline geçirerek, birlikte, bir kögedeki kuyruklu piyanonun önüne giderler. Kadın tabureye oturur ve açık pencereden ıssız sokağa lâtif bir melodi akseder.

Şimdi romancı, teessürden ziyade hayret içindedir. Şeytanla şöyle konuşurlar:

Romancı — Ne de güzel piyano çalıyor. Ne zaman öğrenmiş!... Eskiden piyano çalmazdı.

Şeytan — Çalmazdı anama şimdi çalıyor işte!

Romancı — (İçini çekerek) neyse, zavallı kadın ben öldükten sonra sefil düşmemiş!

Şeytan — Bîlâkis, görüyorsun ya, koskoca konakta oturuyor. Hizmetçiler, otomobiller, ziyafetler, balolar... Hepsi yolunda...

Romancı — Allah versin! Doğrusu memnun oldum. İyi kadındır.

Şeytan — Evet öyledir.

Romancı — Halbuki benim sağlığında bilmezsin ne sıkıntı çekerdik. Romanların pek az satılırdı. Şimdi ise kadıncasız zengin bir koca sayesinde bak nelere kavuşmuş!

Şeytan — (Boğuk bir kahkaha ile) işte onda aldanıyorsun...

Romancı — ((Hayretle irkilerek) neden?

Şeytan — Çünkü bütün bu debdebe, bu konak, her şey kadının...

Romancı — (Daha büyük bir hayretle) nasıl olur?

Şeytan — Nasıl olacak? Sen öldükten sonra kitabların o kadar çok sattıldı ki, milyonlarca nüsha basmak lazım geldi. Kadın zengin olunca da bu gördüğün delikanlı ile evlendi.

Romancı — (İki ellerini açıp şeytanayalvararak) sus! devam etme. Ben asıl şimdi öldüm.

Ve şeytani bırakıp, koşa koşa mezarının yolunu tutar.

Bana bu hikâyeyi ne hatırlattı bilir misiniz? «Son Posta» nun son anketi... Kitabcılara muharrirleri istismar etmeleri mevzuu etrafında tanınmış muharrirlerimizin bir ağzından

şiddetle kitabcılara hücumu geçirdi.

Hakkâten, bizdeki kitabcılık ve muharrirlik vaziyetile bu hikâyemin mevzuu arasında büyük bir yakınlık vardır. Yalnız fark şurada: Hikâyedeki ellif sağlığında zengin olamasa, sonradan karısı bu saadete eriyor. de ise, muharririn sağlığında da, münden sonra da konak ve apartıman kuranları yalnız kitabcılardır.

Eh, masalla hakikat arasında kadarcık fark da olur. Siz esasa bakın, zengin olan var ya...

Halid Fahri Ozansoy

Edirne Halkevinin voleybol müsabakaları

Edirne (Hususi) — Halkevinin spor komitesi tarafından tertib edilen Voleybol müsabakaları bugün Kapalı spor salonunda yapıldı. Saat 14 ten itibaren salon meraklıları dolmuştu. Müsabakalara Lise ve B takımları ile Halkevi ve Mükellefler takımı iştirak edecektir.

14.30 da ilk karşılaşma Lise ve Halkevi takımları arasında yapıldı. Oyun iki tarafın güzel oyunuyla müsavi bir şekilde devam ediyordu. Neticede Halkevi takımı 14 ve 15.10 sayı yaparak müsabakayı kazandı. Bundan sonra Mükelleflerle lise A takımı karşılaşacaktı. Mükellefler gelmediğinden netice Halkevi takımı lise ile karşılaşacaktı. Lise takımı daha iyi çalışmış ve zırlanmış vaziyette idi. Nitekim yunu 15.1 ve 15.7 gibi farklı sayılar için konmuş olan kupayı kazandı.

Kadın Bir Defa Sever!

Mündericattımtızın çokluğundan Bu aşk ve macera teatriklerimiz bugün girememizdir, yarın nehrine devam edeceğiz. Okuyucularımızdan özür dileriz.

Memleket Haberleri

Amasyada

Yeşilirmak üzerindeki su bendleri kaldırılıyor

Amasya (Hususi) — Yeşilirmak üzerinde muhteşif tahta barajlara rastgelinir. Bunlar, değirmen tekerleklerinin daha iyi işlemesi için ötedenberi başvurulan bir usuldür. Değirmenlerin bulunduğu mahallerde, yirmi otuz metre uzaga doğru çaprazlama dikilen tahta parmaklıklar dırtabi suları orada nisbeten yavaşlatmakta, kuvvetli cereyanı parmaklıkların bulunmadığı değirmen tarafına doğru çekmekte ve bu suretle değirmen tekerliğine şiddetli bir tazyik verebilmektedir.

Halbuki bu su üzerindeki tahta barajların, sel zamanlarında çok fena bir rol oynadığı tahakkuk etmiştir. Bunların sebep olduğu su birikintileri, suların etrafa yayılmasını kolaylaştırmaktadır. Bu itibarla bu bendlerin yıkılmasına karar verilmiş ve teşebbüslere girişilmiştir. Bunlar kalkınca, suların seyri bittabi hafifleyecek ve fazla su geldiği zamanlardaki muzir tehlikeler nisbeten azalacaktır.

Kültür hareketleri

Amasyada sahne küturanın tam münü için hareketlerin hızlanmakta olduğu memnuniyetle görülmektedir. Halkevi temsil şubesi, yeni sene için zengin bir program hazırlamakta meşguldür. Bu meyanda C. H. P. Genel Sekreterliği neşriyatından maruf muharrir Vedad Ürfil'in (Kannun adını) ve (Beyaz Baykuş) piyeslerinin de sahneye konulacağı memnuniyetle öğrenilmiştir.

Amasyalılar, sahne faaliyetlerini bir alaka ile karşılamaktadırlar. Halıkın içtimai kalkınmasına büyük hizmetleri dokunan bu gibi terbiyevi temsilin sık sık verilmesinin memleket kültürü bakımından ne derece mühim olduğu izaha muhtaç değildir.

Adana okullar arası müsabakaları

Adana (Hususi) — Şehrimizde okullararası spor müsabakaları Pazartesi günü yapılmıştır. Stad binlerce halk ve talebe ile dolmuştur.

Kadirli yakında içme suyuna kavuşmuş olacak

Kadirli — Kazamızda belediye işleri çok iyi gitmektedir. Yeni tayin edilen belediye reisimizle kazamız kaymakamı belediye ve imar işleri üzerinde teşriki measî ederek çalışmaktadırlar. Kazanın en mühim ihtiyaçlarından biri olan su işi de halledilmek üzere. Savron suyunu kazamıza getirmek için teşebbüse geçilmiştir.

Bu suyun kazaya gelebilmesi için lâzım olan arklar evvelden açılmış bulunuyor. Fakat kazada oturan bazı kimseler, bu arkin kendilerine aid olduğunu iddia etmeleri üzerine mahallinde ehli vakuf tarafından yapılan tetkikatta bu arkin evvelden gene kazaya su getirmek için belediye tarafından yapıldığı tesbit edilmiş ve bu iddiada bulunanlardan, bu su işini geriye bıraktıkları için belediye tarafından 9000 liralık bir tazminat davası açılmış ve muhakemesine başlanmıştır.

Diğer taraftan evvelden açılmış olan arkların temizlenmesine ve yenilerinin de açılmasına belediyece derhal başlanmıştır. Bu suyun pek yakında kazaya gelmesi ümit edilmektedir.

Yaptıkları bu iyi teşebbüslerden dolayı kaymakamımızı ve belediye reisimizi tebrik eder ve bundan sonra da daha mühim işler başarımlarını temenni ederiz.

Tüccarlar mal istiyor

Kazamız halkının giyecek ihtiyaçlarını karşılayabilmek için manifatu racılarımız bunları Mersin Yerli Mallar pazarından almak üzere Mersine gitmişlerdir. Mersinde on gün kadar bekledikten sonra ancak bir kaç yüz liralık giyecek eşya alabilmişlerdir. Tabii aldıkları bu eşyalar kazamız halkının ihtiyacına kâfi gelmemektedir. Diğer taraftan kazamız yollarının bozukluğu ve kışın yağın yağmurların yaptığı çamurlardan dolayı tüccarların ve halkın

kaza dışına çıkmasına imkân bırakmamaktadır.

Mersin Yerli Mallar Pazarı gerek kazamıza ve gerekse vesaiti nakliyenin kışın müşkülâtla işlediği kazalarımız tüccarlarına halkın giyecek eşyalarını daha geniş miktarda verecek olursa şüphesiz ki kazamızda görülen bugünkü buhranın önüne geçilmiş olur. Mersin Yerli Mallar Pazarından bunu bekleriz.

Edirne Halkevi spor müsabakaları

Edirne (Hususi) — Halkevi spor komitesinin tertib ettiği müsabakaların dördüncü haftası bisiklet ve basketbol müsabakaları ile oldukça zengin bir programla devam etmiştir.

Saat 10 da Atatürk heykelinden başlayarak gene aynı yerde hitam bulunan gidis ve geliş bisiklet müsabakası yalnız mükellefler arasında yapılmıştır. Bu koşuya yirmi genç iştirak etmiş ve neticede Nedim 42 dakikada birinciliği kazanmıştır. Az bir farkla İsmet ikinci, Şaban üçüncü ve Seyfi dördüncü olmuşlardır.

Öğleden sonra saat 15 de kapalı spor salonunda kalabalık huzurunda basketbol turnuvası başlamış ve çekilen kur'aya nazaran ilk karşılaşma Lise B - Halkevi takımları arasında olmuştur. Çok heyecanlı geçen bu müsabakada liseîler oyunu 15.12 kazanmışlardır. Bundan sonra Lise A takımı ile Mükellefler karşılaşmışlar ve kuvvetli olan lise A takımı oyunu 40.4 sayı gibi büyük bir farkla kazanarak finale kalmıştır.

Yapılan final müsabakasında lise B takımı iyi bir oyunla A takımına 9 sayıya karşı 16 sayı yaparak müsabakayı kazanmış ve bu müsabaka için Halkevi tarafından konmuş olan kupayı kazanmıştır.

Tokat Valisinin teftişleri

Tokat (Hususi) — Valimiz İzzettin Çağpar yanında jandarma komutanı ve maiyet memurları olduğu halde kaza, nahiy ve köylere kadar gitmek suretile bir devir teftişine çıkmıştır.

Torbalıda

Köy dedikodusu yüzünden bir köylü öldürülmek istendi

İzmir (Hususi) — Torbalıda Çakırbeyli köyünde Memiş Aksoyun vücudunu ortadan kaldırmak maksadile yolunu bekliyerek tabanca kurşunile müteaddid yerlerinden ağır surette yaralayan Hüseyin oğlu Gani Kurt, İzmir Ağırceza mahkemesinde muhakeme edilmek üzere İzmir hapisanesine getirilmiştir. Vak'anın sebebi Memişin, ötede beride Ganinin aynı köyden evli bir kadınla alakası bulunduğu hakkında sözler söylemesidir.

Gani, bu dedikoduya fena halde kızmış Memişin yolunu beklemiş, tabancasile üç el ateş etmiş ve Memiş yaralanmışsa da hastaneye kaldırılan yaralı, bir müddet sonra iyileşmiştir. Kasden öldürmek suçundan Ganinin muhakemesine ayın 28 inci günü başlanacaktır.

Tokatta yeni tayin ve nakiller

Tokat (Hususi) — Vilâyet Hususi Muhasebe müdürü Ali Haydar Aktuna tekaüde sevk edilmiş ve vekâleti Muhasebe mümeyyizi İbrahim Tuncel'e verilmiştir.

Hususi Muhasebe Varidat Müdürü B. Murad Baydur açık olan mahall idareler müfettişliğine ve Varidat müdürlüğüne de merkez varidat memurlarından Mehmed Özdemir ve açık olan Encümen ikinci kâtibliğine Artova kazası Hususi muhasebe memuru Tahsin Özalp, Artovava memurluğuna da Erbaa kazası memuru Enver Gökçen, Enverden açılan memurluğa da aynı kaza ve idare tahsil memuru Rahmi Şenelin naklen tayinleri icra kılınmıştır.

Biga Halkevinde bir dikiş yurdu açıldı

Biga, (Hususi) — Burada ortaokul dikiş ve nakış öğretmeni Bayan Kadriye tarafından arzu edenlerin istifadesini teminen meccani bir dikiş ve nakış yurdu açılmış ve derslere başlanmıştır.

«Son Posta» nun tefrihası: 158

KOCA YUSUF

Altı üstlü güreş

Eğer; Fransızlar, Hergelecinin ne söylediğini anlamış olsalardı, demâz denberi durmadan bağırıklarına pişman olurlardı. Hergeleci; bu derece boğuntudan sonra; karşısındaki hasmına: «Kardeşimi» diye hitab ediyordu. Türk güreşinde müsaraa, tam bir spor centilmenliği idi.

Mösyö Piyer, bir an için güreş durdurdu. Ve seyircilere Türk güreşinde kaide ne olduğunu kısaca anlattı. Hattâ; boyunduruktan kurtulduktan sonra; Hergelecinin karşısındaki hasmına; kardeşim diye hitab ettiğini de söyledi.

Seyirciler; hayretler içinde kalmıştı. Bilhassa; Hergelecinin hasmına karşı, kardeşim sözüle mukabele etmesi fevkalîde hoşlarına giderik Türk pehlivanlarını alkışlamışlardı.

Pol Pons, Mösyö Piyerin bu izahından sonra; Türk güreşinin erkeğe bir müsaraa olduğuna kanaat getirmişti.

Güreş tekrar başladı. Yusufun götikçe açıldığı görülmüyordu. İlk güreş başladığından farklı idi. Terleyip zehirli atmıştı.

Seslenip, seslenip Hergeleciye sağlı sollu, içten, dıştan tirpanları çakıyordu.

Hergeleci de; mukabelede kusur etmemekte idi. Bir aralık, Yusuf; hasmına meşhur çaprazını doldurdu. Hergeleci, nasılsa karşılamamıştı. Ayakları yerde sürünerek srkin meydanını sürüp gidiyordu.

Gele, gele srkin meydan hududuna kadar geldiler. Hergeleci hududa takıldı. Arkası üstü düşmemek için dönüp seyircilerin üzerine yüzüstü düştü.

Temiz pâk giyilmiş olan kadın ve erkek seyirciler, Hergelecinin tizerlerine düşmesi üzerine bir vaveylâdır kopardılar... Üstleri başları yağlanmış, bazzıları da iskemleleri devrilererek altın da kalmıştı.

Yusuf; hasmını bırakmıyordu. Hakem de işe karışmıyordu.

Sirk yerinden oynadı. Bağıranın, çağırının haddi ve hesabı yoktu. Her kafağan bir ses çıkıyordu.

Yusuf; iskemleler üzerine düşen Hergeleciyi, kargaşalık arasında bastırıp yemek istiyordu. Nitekim; iki istemlenin arasına bastırıldı ve kün deliyerek atmak istiyordu. Seyirciler, avazı çıktığı kadar bağırıyordu. Pehlivanların önüne rasgelenlerin üstleri başları yağ lekeli içinde kalmıştı. Hakem heyeti bu hale müdahale et-

meyince; işe polis ve jandarma ka-

rıştı. Reşad Bey, ve kontes avazı çıktığı kadar bağırıyordu. Saks değil, Yusuf pehlivanlarını altına almış, kün deydi takmış havalandırmıyordu.

Türk güreşinde saha kaidesi yoktu. Pehlivan hasmını nereye düşürdün düşürsün orada yenerdi. Kinse onları güreş bırakıramazdı.

Ne vakit; oyunları tamamlanır, birerlerin oyunlarından kurtarırlar... O vakit pehlivanlar meydan yerine getirilebilirdi.

Bu kadeyi bilen hakem heyeti yerinden bile kıpırdamamıştı. Güreşin alacağı şekle bakıyordu. Çünkü; Yusufun elinde oyun vardı. Bu kanaras gelmiş oyunu ona bırakılmak muvafıkı hakkaniyet sayılmazdı.

Hergeleci; hasmına karşı koyuş meydanı uzaklara gidebilecek kadar zâf göstermese idi.

Srkte, bir evvelkinden daha ziyade kargaşalık olmuştu.

Gürültü, patırtı nihayet; Hergeleci künden de kendini kurtardı. Fakat; Yusufun altında kaldı.

Bunun üzerine, derhal hakem heyeti müdahale etti. Ve hattâ; müdahaleye teşebbüs edileceği sırada Yusuf kadeyi bildiği için hasmını bıraktı. Ve meydana gelmesini söyledi.

Hergeleci olduğu yerden kalkarak meydana geldi. Yusufun ayakları ve kolları sıyrılmıştı. Hergelecinin göğsü, elleri çizilmişti.

Seyirciler; avazı çıktığı kadar bağırıyorlardı. Ömürlerinde bu derece hıslı ve çetin müsaraa görmeyen Fransızlar heyecandan heyecana düşüyorlar ve avazları çıktığı kadar:

— Yaşa Türk!...

Dye bağırıyorlardı. Hergeleci, derlenip, toplanarak alta yattı. Yusuf da hasmını kemaneliyerek üstüne çaktı.

Saks değil; Hergeleci dehşetli bir tehlike atlattı. Az kalsın yendi, du. Bereket versin iskemleler sindade yetti. Yoksa; Yusufun çaprazı yerinde idi.

Hergelecinin güreşte altı üstlü güreşinde dev olsa ona, hiç bir şey yapamazdı.

Hattâ; Hergelecinin altı üstlü sırasına göre tehlikeli sayılırdı. Hiç umulmadık yerden üstündeki pehlivani yenebilirdi.

Yusuf; Hergeleci hafif olduğu için ona daima alta kurtkapanı vururdu. (Akkas var)

Telgraf, Telefon Ve Telsiz Haberleri

JAPONLAR AMERİKAYI TERKEDİYORLAR

Ruzvelt anı olarak Vaşingtona cönmiye karar verdi

Japonyada bedbinlik

Nevyork, 30 (A.A.) — Japonların Nevyorktan hareket etmek emrini aldıklarına dair verilen haber teyid edilmiştir. Bununla beraber bazı Japon askerlerinin memurları memleketlerine dönmüşlerdir. Burada Japon konsoloshanesinin sözünü, dün akşam konsoloshaneye memurlarının son dakikaya kadar Nevyorkta kalacaklarını bildirmiştir. Ruzvelt Vaşingtona dönüyor

Nevyork, 30 (A.A.) — Ruzvelt hakkında bedbinlik devam etmektedir. Her gazetesi bugünkü baş makalelerinde şöyle demektedir: Vaşingtonda cereyan eden müzakerelerin neticesi müsbet veya menfi olsun Birmingham yolunu tahrir etmek ilâzıdır.

Japonya henüz cevap vermedi

Nevyork, 30 (A.A.) — Japonların notasına henüz cevap vermediğini Japon sefirini teyid etmiştir.

Amerikanın sabrı tükeniyor

Nevyork, 30 (A.A.) — Nevyork TL mes gazetelerinin Vaşington muhabirleri, salâhiyetli bir kaynaktan haber veriyor:

Birleşik Amerika hükümetinin Japonların ister Siama, ister cennet dağ başına yer yapacağı yeni bir askeri hareket, Japonya'nın bütün Paçifiği tahakkümü altına almak için vakti bir teşebbüsü gibi telâkki edilmektedir.

Birleşik Amerika hükümetinin böyle bir vaziyete tahammül edemeyeceği, önce belli edilmiştir.

Japonlar Londrayı da terk ediyorlar

Londra, 30 (A.A.) — Japon - Amerikan gerilimi neticesi olarak Londra'da Japon elçiliğine mensub genel memurların İngiliz payitahtını terketmeye başladıkları görülmüştür. En son gelen, iki senedemeri Londrada deniz ateşesi olarak bulunmuş yizbaşı Kondô'dur. Kondô, avdet seyahati esnasında kontramarallığe terfi etmiştir.

Ruzvelt Japon muahhabatları tekrar görüncük mi?

Nevyork, 30 (A.A.) — Hariciye nezareti, Japonya'ya verilen Hull notasına henüz cevap alamamıştır. Japon muahhabatı Kurusu, Vaşingtonda kalmıştır. Ruzveltin kendisi aynı zamanda Japon elçisi Nomuru ile görüşmelerinde muhtemel addediliyor.

Japon Başvekilinin sözleri

Nevyork, 30 (A.A.) — Alman radyosu, general Tojusun dün söylediği bir noktada, muahhar devletlere ve bilhassa Amerika Britanya ile Birleşik Amerika karşı şiddetle hücum ettiğini, Tokyo'dan haber vermektedir.

Tojo demiyor ki:

Bu devletler, Asya milletlerini her vakte ile istemara uğrıyorlar. Şarkta Asya milletlerinin ve bilhassa Japonların vazifesi, enerjik bir surette ve vakti geçirmeden müdahale etmektir.

Romanya Kralı İtalyada

Floransa 30 (A.A.) — Romanya kralı Mişel ile validesi birkaç gün kalmak üzere bugün Floransa'ya gelmişlerdir.

Dahiliye teşkilâtı

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

Nehiye müdürlerinin en aşağı lise mezunları arasında seçilmesi ve bu müdürlere hizmet ve kabiliyetlerine göre 60 liraya kadar asaleti maaş verilmesi mukarredir.

Hasan bey evvel... Kendime, kart... Hasan bey — Maşal... Ya yüz bulsalar, kabli ismarlayacaktım. di halimiz nice olur — Kunduracı 'yüz' bula du? madığından şikâyet etti.

LONDRA'YA GÖRE DÜN AKŞAMKI VAZİYET

"Muharebenin en son safhaları İngilizlerin lehine görünüyor,"

"Şimdi çemberden kaçmak için kendine yol açmak üzere şiddetle çarpışan bir kuvvet vardır"

Londra, 30 (A.A.) — Bu akşam, Londrada salâhiyetli bir kaynaktan söylendiğine göre, Libyada çember için ahamıs olan Mihverin makinehi kuvvetleri lagiliz ağından kaçmak için yaptıkları teşebbüste bir kere daha akamete uğramışlardır.

Tobruk'ta itibat tesis eden kuvvet, siki tutunmakta ve garbe doğru büyümektedir. Muharebenin en son safhaları, İngilizler lehine görünüyor. Artık umulmayan istikametlerin mühim düşman kuvvetleri gelmesi, bahis mevzuu değildir. Şimdi, çemberden kaçmak için kendine yol açmak üzere şiddetle çarpışan bir kuvvet vardır. İngilizler, havalarda üstünlüğü muhafaza ediyorlar. Bugünkü Kahire tebliği, nin en göze çarpan noktası, İngiliz kuvvetlerinin cenubun uzak bir noktasında Bingazi ile Jedabia arasında da Sidra körfezine varmış olduklarıdır.

Mannerheimin Finlilere beyannamesi

Helsinki, 30 (A.A.) — D. N. B. Ma resal Mannerheim, şu mealede bir beyanname neğretmiştir:

Finlandiyalılar, bu ikinci harb, size cebren kabul ettiğiniz zaman vaktinin ölüm tehlikesine maruz bulunduğumu görmeyen kimseler vardı. Fakat düşmanın sayı üstünlüğüne güvenerek sayısız alaylar topladığını ve muasamam hazırlıklar yaptığını, işte kendimiz gözlerimizle gördük. Eğer onun bize esashi surette hücum etmesine meydan vermiş olsaydı, Finlandia b'terdi.

Ordunuzla İbâhar ediniz. Düşmanı sinsi mağlûb etmek için elinde mevcud vasıtalarından mahrum etmek üzereyiz. Mazi'deki herhangi hududdan da, ha kolay müdafaa edebileceğiniz bir hududa varmak üzere bulunuyoruz. Dünya ve kendi hayatını kurtarmak için mücadele mecburiyetinde kalan her millet, size hak verecektir.

Fin Başvekilinin sözleri

Helsinki, 30 (A.A.) — Finlandia Başvekilii M. Rangel, dün Finlandia siyasetine dair bir nutuk söylemiş ve ezotiklerle demirmiştir ki:

Moskovanın tuttuğu yol, Rusya ile normal münaasebetler idamesinin imkânsızlığını izale etmek üzere mücadeleyi ediyor. M. Rangel, Finlandiyanın kaybetmişliği arasının hemen hepsini kurtaran askeri hareketi anlatmış ve demirmiştir ki:

Bugün bir tek hedefimiz vardır: Vatan hürriyetini genişletmek.

Vişi, 100 Fransız tayyaresinin İngizlere ithak ettiğini tekzi ediyor

Vichy, 30 (A.A.) — Fransız şimali Afrikasındaki hava ve deniz üsleminin Mihver devletlerine terk edileceğine dair Amerikadan verilen haberler resmi Vichy mahfellerinde sağma olarak vasıflandırlmaktadır. Aynı mahfellerde, 100 kadar Fransız tayyaresinin Afrika da üslerinden hareketle Mısır'daki İngiliz kuvvetlerine ithak ettiklerine dair Amerikadan verilen haber de kat'iyetle tekzi edilmiştir.

Hava muharebeleri esnasında Alman tayyareleri, 7 düşman tayyaresi düşürmüştür.

İtalyan tayyareleri Marsa Matruh'da şimendifer merkezlerini bombalamışlar ve Gialo vahasını da düşmanın motörlü unsurlarına taarruz etmişlerdir. 3 düşman tayyaresinin hücumuna uğrayan deniz keşif tayyarelerimizden biri bunlardan birini düşürmüştür.

Orta Akdenizde dün öğleden sonra torpille mücehez iki tayyare düşmanın bir deniz teşekkülüne taarruz etmiştir. Bir kruvazöre 2 torpil isabet ettirilmiştir.

Esir edilen Alman generali

Kahire radyosu, Alman generali Johann Rabenstein'in Libyada esir edildiğini haber veriyor.

Alman seri botlarının hücumları

Berlin, 30 (A.A.) — Resmî tebliğ: 29 Sontesrin gecesi seri hücumbotları İngiltere sahilinin açığında kuvvetli bir muhafaza altında seyreden bir düşman kafilesine hücum ederek 7000 tonluk bir sarmıçlı vapuru batırmışlardır. Diğer büyük bir vapur da torpillemiş ve büyük bir ihtimalle batırılmıştır.

Tebliğlere göre Libyada vaziyet

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

sabakki geçici sükunetten tamamen istifade edilmiştir. Bunu müteakib dün öğleden sonra yeniden şiddetli bir muharebe gelişmeğe başlamıştır.

İki Alman zırhlı tümenindeki tankların geri kalanı ve bunlara yardım eden İtalyan zırhlı tümeni Sidi - Rezak ile Birel Hamid etrafındaki bölgede Britanya ve Yeni Zelanda kitaları tarafından işgal ve müdafaa edilen yerler arasından batı istikametinde kendilerine bir yol açmak için yeni bir teşebbüste bulunmuşlarsa da Britanya zırhlı kuvvetleri Alman esol cenahına bir karşı hücum yapmışlar ve bundan sonra muharebe yeniden durgun bir hale gelmiştir. Gece muharebe şiddetle devam etmektedir.

Harekâtın şimdiki safhasında alinan esirler arasında 21 inci Alman zırhlı tümeni kumandanı olan bir general diğer 6 sübay ve 600 Alman askeri bulunmaktadır.

Bu şimal batı istikametinde hudud bölgesine doğru hareket eden Britanya kolları, Alman hücum kuvvetlerinin gerilerine hücum etmişler, başka Britanya ve cenub Afrika motörlü kolları da başlıca harb sahnesinde Mısır hududu arasında her istikamette bütün bölgeyi temizlemişlerdir.

Esas meydan muharebesi cereyan ettiği sırada Britanya motörlü devriyeleri Agedabia ile Bingazi arasında Sirenaik sahiline varmışlardır. Düşmanın motörlü tahrip eticileridir, tahrib edilmmiştir.

Daha cenubda yeniden teçhiz edilmiş bulunan Gialo'daki kuvvetlerimiz yeni vazifeler başarmaya hazır bulunmaktadır.

Berlin, 30 (A.A.) — Resmî tebliğ: Şimali Afrikada Alman ve İtalyan kitaları mukabil taarruzlarına devam etmişlerdir. Bu münaasebetle yeniden düşman tankları tahrib edilmiştir.

Stuka'larla av ve tahrib teşekkülleri harekete hazır bulunan İngiliz kolları tankları dağıtmışlardır.

Marsa Matruh civarında düşmanın işe yolları muvaffakiyetle bombardıman edilmiştir. Alman av tayyareleri hava meydanlarında zayıfla uğramadan 5 İngiliz tayyaresi düşürmüştür.

İtalyan tebliği

Roma 30 (A.A.) — İtalyan orduları umumî karargâhının 546 numaralı tebliği:

Marmarî muharebesi, dün umumî bir tevakkuf devresi geçirmişti. Merkez kesiminde ve Solhum cephesinde bazı çarpışmalar olmuştu.

Tobruk ve Bardia'da kayda değer bir şey yoktu. Düşman, Trablus ve Bingazi üzerine hava akınları yapmıştı. Bu akınlar esnasında Alman ve İtalyan hava topları 4 düşman tayyaresi düşürmüştür.

Bunlardan biri Derne'de düşürülmüştür. İkincisi Trablus'da düşürülmüş ve mürettebat esir edilmiştir.

Hava muharebeleri esnasında Alman tayyareleri, 7 düşman tayyaresi düşürmüştür.

İtalyan tayyareleri Marsa Matruh'da şimendifer merkezlerini bombalamışlar ve Gialo vahasını da düşmanın motörlü unsurlarına taarruz etmişlerdir. 3 düşman tayyaresinin hücumuna uğrayan deniz keşif tayyarelerimizden biri bunlardan birini düşürmüştür.

Orta Akdenizde dün öğleden sonra torpille mücehez iki tayyare düşmanın bir deniz teşekkülüne taarruz etmiştir. Bir kruvazöre 2 torpil isabet ettirilmiştir.

Esir edilen Alman generali

Kahire radyosu, Alman generali Johann Rabenstein'in Libyada esir edildiğini haber veriyor.

Askeri vaziyet

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

manların Wolokolamsk şark bölgesinde yeniden çok mühim kuvvetleri muharebe hattına sürerek Sovyet hatlarını ağır bir şekilde tazyika başlatmışlardır. Bundan bahsedilmektedir.

Aynı tarihteki bir İstokholm telgrafı ise Tula bölgesi hariç olmak üzere Moskova çevresindeki vaziyeti Alman kaynaklarına dayanarak suretle şu suretle daha kesin bir tarzda ifade etmektedir: «Alman kuvvetleri Moskovanın müdafaa çemberini bütün ehemmiyetli noktalarında yarmışlar, dr. Şimdi de Moskova şehrinin merkezinden vasatî 35 kilometre mesafede bulunan iç müdafaa hattına taarruz ve hücum etmektedir.»

Moskova çevresinde cereyan etmekte olan kanlı meydan muharebesinin kat'i neticesine ysklaşmakta olduğu artık daha büyük bir vuzuh ile görülmektedir ve ne garib bir tesadüftür, ki kusun ortalığı kasıp kavuran şiddetinin artması nisbetinde bu meydan muharebesinin de şiddet ve vüs'ati ziyadeleşmiştir.

Tikvin şehri terkedildi

Moskova, 30 (A.A.) — Öğle üzere nesredilen Sovyet tebliği:

29 Sontesrin gecesi, kitalarımız bütün cepheelerde düşmanla çarpışmışlardır.

Bir kaç gün evvel kitalarımız a nudane muharebelerden sonra Tikvin şehrinin terketmişlerdir.

Amerika 1942 de harbe girecekmış

Nevyork, 30 (A.A.) — Ruzvelt'in; Amerikalıların 1942 senesinde harbe girmek mecburiyetinde kalmaları muhtemel olduğunu söylemiştir.

Muharrir - Kitabı davası

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

yükseltiyor ve bütün kabahati muharrirlerin sırtına yüküyorlar. Hatta, rivayete göre kitabın bu mevzuada kendi fikirlerini müdafaa eden müsterek bir kitabı neşrine karar vermişlerdir.

Anketimize bugün de muharrir ve tahrir Kadircan Kafı cevap veriyor.

Kauircan Kafı diyor ki:

«Kitabın muharrirleri istisna mar edip etmedikleri hakkında en kuvvetli ve kesin delili Peyami Safa verdi. Zengin olan muharrir bulunmadığını, fakat kitabın hepsinin kitab yüzünden zengin olduklarını söyledi.

Vakit vakit baba da neyin yazılmı kitabı halinde nesretmediğini soruyorlar. Hepsi (80/100) cilt olabilir. Bazan aylarca çalışarak yaratılan bir eseri bir pabuç parasına değiştirmek ağır değil midir? Bu bir sadaka olmaz mı?

Eserlerini kendileri bastırılan bulunuyor; fakat satılmıyorlar. Söylendiğine göre kitabın arasında muharririn şahsi teşebbüsüne karşı bir cephe vardır: şahsan bastırılan kitabın vitrine bile koymuyorlar; koyarlarsa bir iki gün sonra kaldırıyorlar. Bir müddet sonra da cesareti kırılan muharrirlerin kitabları kılıfına alıyorlar. Daha geçenlerde bir ay evvel muharrir tarafından bastırılan kırk kuruşluk bir romana toptan ve teklif ettiler bilyor musunuz? Bes kurşun...

Gene istitğimizde göre kitabın muharrirleri verilen cevapların gazetesinde tam okunmuş iidda ediyorlar. Kendileri bu mevzuada müsterek bir eser (!) nesredeklermiş. Muharririn esnafîk tarafı ne kadar kısır, sa onları ki o kadar faal... Muharrirlerin fikir mahsulleri gibi üstünlükleri ne de istisna edilecekler! Zira anketlere verdikleri cevaplardan dolayı gazetelerden para alamazlar. Bununla beraber kitab da mutlaka bir muharrir yazılmıcağıdır. Zincirleme hikâre gibi bu da zincirleme istisna oluyor.

Devlet müdelerimizde âlakadardır: elbet bir gün fikir mahsullerimizde âlakadar olacaktır. Vaktile mürahabe, cılar köylüyle bilvasta esarete mahkûm etmişlerdi; şimdi ziraatçilerimiz devlete borçludur. Devlet isteyince mallarını değerle satıyorlar ve bunları yapamaz. Fikir meselesinin halli için de küçük bir hareket; kâfidir.

Pakat kitabellara kızmışa hakımız var mı? İnsanlara her birilerinin istisna ederek, hattâ birbirlerini yiyerek yaşadıkları muhakkaktır. Şu farkla ki yamyamlar bunu doğrudan doğruya medeni olanlar bilvasta yapıyorlar. Kitabelları, tam organize edilmiş cemiyetlerde hüküm süren bu emel kanunu tabîk ediyorlar. Kene, kemirirler; keçi veya ineke: daima daha tombuldur.

SIVAS ET ALIEMİNDE

Kış harbi

Kış harbi hakkındaki bütün tahminlerin değilse bile bunların büyük bir ekseriyetinin boşla çıktığını kara ve soğuğa rağmen şark cephesinde birçok muahhar mücahedinin şiddetle devam etmesi göstermektedir. Fılvaki ilk yağmur mevsimi ile beraber bataklık haline gelen Rus taraflarında motörlü vasıtaları süratle ilerletmek mümkün olmamıştır. Bunun tabii bir neticesi olmak üzere yeni vaziyetin icablarını nymya mecbur kalan Alman ve Rus orduları, don mevsiminin hulûline intizaren daha ziyade yüksek tekerlekli ve hayvanla çekilen nakil vasıtalarından istifade etmek mecburiyetinde kalmışlardır. Saatte, surasına göre 50, 60 ve daha fazla kilometreler kat eden bir vasıtanın yerini, onunla kayıtsız kabul etmeyecek, yani bir diğer vasıta ikame etmiş olmanın neticesi de, bittabi bu reketin yavaşlaması olmuştur. Fakat şark cephesinde şimdiki kış gelmiş, termometre sıfır altı (20,30) a düşmüş ve yerler sertleşince de askeri harekâtın süratı tekrar artmıştır. Soğuk görünüşe nazaran, orduların faaliyetini durdurabilen bir esas unsur değil, dir. Yaz günlerinin yakıcı harareti altında ve sıvılaşmış, sıtmaçlık mütakalarda görülmemiş azab çeken askerler için, soğuk şayed elde tahaffuz vasıtası varsa, her zaman berfat edilebilen bir mândirdir. Nitekim Moskova karşı durmadan devam eden taarruz, bunun böyle olduğunu belletir surette isbat ediyor. Meamafin, kış mevsimi henüz tamamen hükümünü ıera ediyor sayılmaz. Denlebilir ki henüz bu mevsimin eşliğinde bulunuyoruz. Şimalin sıfır altı 46,50 dereceyi bulan ve dökiilen suyu damla halinde havadan düşerken döndüran

soğuklar başladığı zaman, elbette ki için rengi değişecektir. Moskova'ya karşı inadla devam eden Alman taarruzunun mana ve hikmetini, işte bu anda aramak icab eder. Görünüşe göre Alman başkumandanlığı, meşhur şimal kışının gelip çatmasından evvel Moskova'ya yelreşmek ve sevküleeyi bakımdan ehemmiyetli noktaları ele geçirerek elverişli bir mevzeye ulaşmak azmidendir. Bu arada düşmanın ta, mamen kendisini toplamasına meydan vermiyerek icab eden askeri faaliyet göstermekte, bittabi, istikbale matuf, ihtiyat tedbirlerinin başında gelmektedir. Almanların bu faiz harbi ne derece muvaffakiyetle ıera edip başaraacaklarını kestirmek güçtür. Fakat Moskova'yı kaybedecek bir Rus yamın, vaziyete nâkim ve sevk yollarını elinde tutan en mühim bir merkezden mahrum olmaları, kendileri için telâfiisi imkânsız bir zilya olacaktır. Müdafada gösterilen inad ve şiddetin hikmetini de işte bu endişede aramak lâzım gelir.

Libya harbi, bu büyük cidalın yanında ve ona müteakib bir sahne olarak müteakib edilmek lâzım gelir. Bu mütakada inkisaf eden ve hergün bir parça daha şiddetli artan harberle İngilizler, başka taraflarda meçul bulunan Almanların bu mesgûliyetlerinden istifade etmeye hesab eylemektedir. Bugünkü şartlar altında bu mütakaya yapılabilecek Mihver yardımı, hiç şüphesiz, asgari bir ölçüde olabilir. Bunun neticesi olarak Libya zaptedilirse nisbeten elverişli şartlar altında bir zafer kazanılmış olur. Şayed taarruz muvaffak olursa, o zaman, İngilterenin silahına olan itimad, çok sarılsın. Bunun avakibini ise, bütün vüs'atlı simdiden tahmin etmek pek kolay değildir.

Rus'ar insan sesinden patlayan bombalar icad etmişler

Stockholm, 30 (A.A.) — Stockholm Tidningen gazetesinin Berlin muhabirini bildiriyor:

Ruslar, her türlü infilak edici aletler içinde üstad olduklarını göstermişlerdir. Bir kapı veya bir dolap kapığını açtığımız zaman ya bir yanğın çıkmakta, yahud bir infilak tehlikesi kendisini göstermektedir. Son icad edilen cihaz, insan sesinden huşule gelen ihtizazların tesirle patlayan bir bombadır.

Başvekil ihtikâ hakkında mühim beyanatta bulundu

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

Başvekilimizin burada, Partide halkla yaptığı temaslara çok âlakalı olmuştur. Bir saatten fazla devam eden konuşmalarda memleketi âlakadar eden meseleler üzerinde durmuş, bilhassa çiftçi işleri Başvekilimizin dikkat nazarını çekmiştir.

Başvekilimiz, Ziraat Bankasının çiftçiyi vermede olduğu kredinin fazılaşdırılacağına Ziraat Bankası tarafından alınan faiz miktarının fazla olduğuna bizzat kendilerinin de kanı bulduklarını ve bu faizlerin şimdilik daha bir miktar azaltılması yolunda tedbirler alındığını ve çiftçiyeye traktör teminine çalışacağını söylemişlerdir.

Refik Saydam, hükümet ihtikârına mücadele ederken halkın da hükümet yardım etmesi lâzım geldiğini işaret ederek demişlerdir ki:

«Bunun için yeni kanunlar çıkaracağız. İcab ederse ihtisna mahkemeleri gibi yalnız bu işle âlakadar olacak mahkemeler kuracağız ve işin önüne geçmek için ne lâzımsa yapacağız. Çünkü koca bir milletin sırtından geçimce ve bir anda zengin olmak için onun parasını çalmağa çalışanlara asla müsamaha göstermeyeceğiz. Halkımızın, açmış olduğumuz bu mücadelede bize yardım etmesi lâzımdır ve şarttır.»

İngilterede giyim meselesi güçleşti

Londra, 30 (A.A.) — Sunday Times gazetesi, Giyim meselesinin gündemüne daha güçleştiğini ve pamukla yün yerine taşınan tüylü ve beygir kılı kullanılmaya başlanıldığını yazmaktadır.

Belarussiya

Güzel filmlerin en güzeli PERI KIZI

Nihiliferle Demiryayın aşkı Türkçe sözlü - Sarkit ELHAMRA

Sineması

Misha Auer ve Baby Sandy

Bir kahkaha tufanı... Bir neşe kasırgası olan BİR BEBEK ARANIYOR

komedisini yaratırlar

YARIN AKŞAM SÜMER SİNEMASINDA

Hasan bey evvel... Kendime, kart... Hasan bey — Maşal... Ya yüz bulsalar, kabli ismarlayacaktım. di halimiz nice olur — Kunduracı 'yüz' bula du? madığından şikâyet etti.

